

Protokół z obrad Zjazdu
Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich
26-27 września 2017 r.
Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego

Program zjazdu:

26 września 2017 r.

1. Powitanie uczestników zjazdu – dr hab. Jolanta Talbierska, dyrektor BUW, mgr Marek Górski przewodniczący RW KDBASP.
2. Otwarcie obrad przez Rektora Uniwersytetu Warszawskiego – dr hab. Maciej Duszczyk, prorektor ds. naukowych Uniwersytetu Warszawskiego.
3. Powołanie protokolanta – mgr Marek Górski, przewodniczący RW KDBASP.
4. Sprawozdanie Rady Wykonawczej za rok 2016/2017, dyskusja, zatwierdzenie sprawozdania – mgr Marek Górski przewodniczący RW KDBASP.
5. Wystąpienia gości:
 - a. Przedstawiciel KRASP,
 - b. Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej,
 - c. Elżbieta Stefańczyk, przewodnicząca SBP,
 - d. Grzegorz Majerowicz, wiceprezes Polskiej Izby Książki „Polski ruch wydawniczy na tle światowych trendów”.
6. Wystąpienie sponsora: przedstawiciela firmy ARFIDO.
7. Sprawy prawne – mgr Barbara Szczepańska.
8. Współpraca z operatorem Polskiej Bibliografii Naukowej – mgr inż. Anna Grygorowicz.
9. Licencjonowane źródła elektroniczne – mgr inż. Błażej Feret.
10. Centrum NUKAT: katalog NUKAT po 15 latach – stan i perspektywy – Ewa Kobierska-Maciuszko, kierownik Centrum NUKAT.

27 września 2017 r.

11. Wybory uzupełniające do Rady Wykonawczej na kadencję 2016-2020 – mgr Marek Górski, przewodniczący RW KDBASP.
12. Sprawy zgłaszane przez uczestników, dyskusja – mgr Marek Górski.
13. DUN – przedstawienie bieżącej sytuacji – mgr Danuta Szewczyk-Kłos.
14. Egzemplarz obowiązkowy – dr Krzysztof Nierzwicki.
15. Ogłoszenie wyników wyborów.
16. Ustawa 2.0 – prof. Aleksander Bobko, wiceminister nauki i szkolnictwa wyższego.
17. Kongres Nauki Polskiej – relacja - mgr Marek Górski, dr hab. Jolanta Talbierska, dr Krzysztof Nierzwicki, mgr Jędrzej Leśniewski.
18. Informacja dotycząca działań konsorcjum ds. pozyskania wspólnego systemu – dr hab. Jolanta Talbierska.
19. Wystąpienia uczestników zjazdu, dyskusja.
20. Podsumowanie zjazdu, podziękowania.
21. Zaproszenie na zjazd w 2018 r.
22. Zamknięcie obrad.

Obrady tegorocznego zjazdu KDBASP odbywały się w dniach 26-27 września 2017 r. w sali konferencyjnej Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego.

Zaproszonych gości oraz uczestników zjazdu powitali dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego dr hab. Jolanta Talbierska, oraz przewodniczący Rady Wykonawczej KDBASP mgr Marek Górski. Przewodniczący RW powitał sponsorów, a także przedstawił nowo powołanych dyrektorów bibliotek akademickich, następnie poprosił o otwarcie zjazdu prorektora ds. naukowych UW dr. hab. Macieja Duszczyka.

Prorektor w swoim wystąpieniu nawiązał do projektu Ustawy 2.0 przedstawionej przez Ministra Szkolnictwa Wyższego na Kongresie Nauki w Krakowie i znaczenia biblioteki w rozwoju nauki.

Przewodniczący Rady Wykonawczej KDBASP przeczytał list gratulacyjny skierowany do dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej z okazji 200-lecia BUW.

Kolejnym punktem było powołanie protokolanta, na którego przewodniczący RW KDBASP zaproponował Mirosławę Różycką. Kandydatura została przyjęta jednogłośnie.

Następnie przewodniczący RW KDBASP Marek Górski przedstawił uczestnikom zjazdu sprawozdanie z działalności Rady Wykonawczej za okres od listopada 2016 r. do września 2017 r. Sprawozdanie to zostało przed zjazdem rozesłane do wszystkich członków KDBASP. W sprawozdaniu zawarte zostały najważniejsze działania podjęte przez Radę Wykonawczą, spotkania odbyte w okresie sprawozdawczym. Po przedstawieniu sprawozdania nastąpiło głosowanie. Sprawozdanie Rady Wykonawczej za okres listopad 2016 - wrzesień 2017 zostało przyjęte jednogłośnie.

Kolejnym punktem zjazdu były wystąpienia zaproszonych gości. Jako pierwszy głos zabrał przedstawiciel KRASP-u prof. dr hab. Marek Krawczyk, który przedstawił swoje stanowisko dotyczące istnienia i funkcjonowania bibliotek w środowisku akademickim oraz stanowisko KRASP dotyczące biblioteki tradycyjnej i cyfrowej oraz Open Accessu.

Jako kolejny głos zabrał dyrektor Biblioteki Narodowej Tomasz Makowski. Po kilku słowach wprowadzających dotyczących historii Biblioteki Zamoyskich omówił niedawny kongres IFLA, który odbył się we Wrocławiu. Dyrektor Makowski stwierdził, że pewne funkcje bibliotek powinny zostać ujednoczone, a sama biblioteka powinna stać się narzędziem, bez którego czytelnik nie wyobraża sobie rozwoju.

Następnie wystąpiła przewodnicząca SBP Elżbieta Stefańczyk, która podziękowała organizatorom IFLA i wszystkim bibliotekom, które wspierały kongres. Pani Stefańczyk wspomniała o obchodach 100-lecia Stowarzyszenia, a także o zbliżającym się zjeździe SBP,

na którym wybrany zostanie nowy zarząd. Pod adresem KDBASP padły słowa podziękowania za wieloletnią współpracę z SBP.

Jako ostatni z zaproszonych w pierwszym dniu gości wystąpił Grzegorz Majerowicz, wiceprezes Polskiej Izby Książki. Przedstawił on prezentację pokazującą rynek wydawniczy w Polsce na tle innych krajów. Rynek ten nie wypada korzystnie pod względem czytelnictwa, wydawanych tytułów czy wartości sprzedaży.

Pierwszą sesję zamknęło wystąpienie sponsora firmy – ARFIDO.

Druga sesja rozpoczęła się od wystąpienia mgr Barbary Szczepańskiej, która przedstawiła uczestnikom zjazdu najważniejsze sprawy prawne dotyczące m.in.: prac Komisji Europejskiej nad prawem autorskim, implementacji traktatu z Marrakeszu, projektów dyrektyw Komisji Europejskiej, projektu ustawy o zbiorowym zarządzaniu (wspólne stanowisko EBIB, Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych), a także stanowisko w sprawie geoblokowania.

Następnie mgr inż. Anna Grygorowicz przedstawiła prace Zespołu ds. Komunikacji z Operatorem Polskiej Bibliografii Naukowej. Od momentu przejęcia przez OPI nadzoru nad PBN kontakty te są poprawne. Zespół zebrał opinie od użytkowników PBN i po stworzeniu raportu przesłał go do OPI. Pani Grygorowicz przedstawiła uczestnikom zjazdu kalendarium prac zespołu oraz omówiła trudności i niezgodności, które wystąpiły podczas prac, związane z poprawnością i kompletnością przekazywanych danych o publikacjach naukowych. Zgodnie z przygotowywaną Ustawą 2.0 kolejna ocena ma nastąpić za okres 2017-2020.

Dyrektor Biblioteki Łódzkiej mgr inż. Błażej Feret przedstawił prace Zespołu Specjalistycznego ds. Inwestycji Służących Potrzebom Badań Naukowych. Głównym zadaniem zespołu jest opiniowanie wniosków o przyznanie środków finansowych na potrzeby badań naukowych lub prac rozwojowych. Preferencje zespołu dotyczą w pierwszej kolejności finansowania licencji krajowych, następnie NUKAT-u, finansowania licencji kupowanych w ramach konsorcjów i na końcu, w miarę posiadanych zasobów finansowych, pozostałych projektów z pozytywną oceną.

Ostatnim omawianym w tym dniu tematem był Katalog NUKAT, który przedstawiła kierownik Centrum NUKAT mgr Ewa Kobierska-Maciuszko. W prezentacji omówione zostało 15 lat istnienia katalogu, obecny stan i dalsze perspektywy. W początkowym okresie działalności do NUKAT przystąpiły 32 biblioteki. W 2017 r. bibliotek współpracujących jest 157. Pani Kobierska-Maciuszko przedstawiła ponadto zasady finansowania Centrum i prace prowadzone obecnie nad wprowadzeniem standardu RDA oraz plany na 2018 r. – m.in. wprowadzenie formatu Marc 21 dla rękopisów.

Przedstawiła także wzajemne relacje pomiędzy Centrum NUKAT a Biblioteką Narodową, a także NUKAT w odniesieniu do projektu E-usługa OMNIS.

Na tym zakończono pierwszy dzień obrad.

Drugi dzień obrad Zjazdu KDBASP rozpoczął się od wyborów uzupełniających do Rady Wykonawczej. W związku z rezygnacją dr. hab. Artura Jazdona i zgodnie z § 5 Regulaminu KDBASP musiały zostać przeprowadzone wybory uzupełniające. Na wstępie powołano Komisję skrutacyjną, której przewodniczącym został dr Stanisław Skórka dyrektor Biblioteki Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Zgłoszono dwóch kandydatów:

1. Małgorzata Furgal – dyrektor Biblioteki Politechniki Poznańskiej
2. Małgorzata Dąbrowicz – dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu.

W czasie liczenia głosów przez komisję skrutacyjną omówione zostały sprawy zgłaszane przez uczestników zjazdu:

1. List Redakcji Serwisu EBIB do KDBASP z prośbą o przekazanie wszystkim pracownikom bibliotek apelu o przyłączenie się do współpracy z EBIB-em.
2. Sprawy zatrudniania na stanowiskach bibliotecznych w świetle Ustawy 2.0.
3. Uwagi do projektu Ustawy 2.0. Uczestnicy zjazdu mogą je zgłaszać do 6 października do sekretarza Zjazdu mgr Danuty Szewczyk-Kłós, dyrektor Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego.

Komisja skrutacyjna zakończyła liczenie głosów, a jej przewodniczący przedstawił zgromadzonym wyniki głosowania. W głosowaniu wzięły udział 63 osoby. Oddano 61 głosów ważnych i 2 głosy nieważne. Za kandydaturą Małgorzaty Furgal, oddano 45 głosów, za kandydaturą Małgorzaty Dąbrowicz 16 głosów.

Nowym członkiem Rady Wykonawczej została Małgorzata Furgal, dyrektor Biblioteki Politechniki Poznańskiej.

Kolejnym punktem obrad było wystąpienie Danuty Szewczyk-Kłós, która przedstawiła bieżące zasady składania i rozliczania wniosków do MNiSW na działalność upowszechniającą naukę. Obecnie wnioski na 2018 r. mogą być składane do 31 października 2017 r. wyłącznie w systemie OSF. Ministerstwo wprowadziło kilka istotnych zmian, o których trzeba koniecznie pamiętać przy składaniu wniosków.

Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – dr Krzysztof Nierzwicki przedstawił aktualny stan prac nad egzemplarzem obowiązkowym. W listopadzie br. planowane jest posiedzenie Sejmowej Komisji Kultury, które ma być poświęcone EO. Na to posiedzenie nie zostali jak do tej pory zaproszeni bibliotekarze.

Bardzo ważnym punktem zjazdu była wizyta wiceministra nauki i szkolnictwa wyższego prof. Aleksandra Bobki. Minister omawiał projekt Ustawy 2.0 przedstawiony na Kongresie Nauki Polskiej, który odbył się we wrześniu 2017 r. w Krakowie.

Przedstawiona ustawa wywołała ożywioną dyskusję. Uczestnicy zjazdu zwracali uwagę ministrowi na brak w ustawie uregulowań dotyczących zakwalifikowania dyplomowanych bibliotekarzy do grupy nauczycieli akademickich. Wielokrotnie zwracano uwagę, że brak takiego zapisu w ustawie może spowodować, że bibliotekarze dyplomowani zostaną przez uczelnie wykluczeni z tej grupy pracowników. Minister Aleksander Bobko znał tę kwestię i zaznaczył, że raczej takie uregulowania nie zostaną wprowadzone do ustawy. Jednak, jak podkreślił, Rada Wykonawcza KDBASP powinna zgłosić takie uwagi.

Ministerstwo nie przewiduje także przygotowania ramowego statutu dla uczelni ani zdefiniowania wymogów stawianych dla poszczególnych stanowisk.

Do ustawy przewidywane jest wprowadzenie około 40 rozporządzeń, które będą regulowały kwestie bardziej szczegółowe, natomiast Ustawa 2.0 ma być jedynie ustawą ramową pozwalającą poszczególnym uczelniom na wprowadzanie własnych uregulowań.

Według dyrektorów bibliotek taka możliwość spowoduje bardzo różne podejście uczelni do tych samych kwestii, co może nie być korzystne dla bibliotek i bibliotekarzy.

Na pytanie, czy Ministerstwo przewiduje regulację wynagrodzeń dla pracowników uczelni, w tym bibliotekarzy wiceminister odpowiedział, że będą prowadzone rozmowy z ministrem, ale w tym momencie nie może niczego obiecać.

Kolejny punkt zjazdu dotyczył relacji z Kongresu Nauki Polskiej. Relacje zostały wspólnie przedstawione przez przewodniczącego KDBASP Marka Górskiego oraz członków Rady Wykonawczej: Jolantę Talbierską, Krzysztofa Nierzwickiego, Jędrzeja Leśniewskiego. Według uczestników Kongresu nowa ustawa jest dobrą podstawą do dalszej dyskusji nad szkolnictwem wyższym. Ustawa budzi także wiele obaw, jak np. projekt powołania na uczelniach Rad Uczelni. Ponownie poproszono o przesyłanie konkretnych uwag dotyczących ustawy do sekretarza Rady Wykonawczej.

Po krótkiej przerwie uczestnicy zjazdu powrócili do obrad. Ostatnią część zjazdu rozpoczęła dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego dr hab. Jolanta Talbierska, która wspólnie z dyrektorem Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego dr Bożeną Jaskowską przedstawiła obecny stan prac dotyczących działań konsorcjum ds. pozyskania środków finansowych na zakup i wdrożenie wspólnego systemu bibliotecznego. Konsorcjum stara się o środki z trzech źródeł: POPC oraz z MNiSW i Ministerstwa Cyfryzacji.

Konsorcjum zgłosi swoją deklarację do BN do projektu E-usługa OMNIS ze wskazaniem swojego priorytetu – pozyskania nowego systemu. Projekt OMNIS wzbudza wiele kontrowersji. Na obecnym poziomie jego realizacji nie można kategorycznie stwierdzić, jaki będzie dalszy los NUKAT i innych bibliotek, członków konsorcjum – nie wiadomo, czy uda się tą drogą pozyskać nowy system dla wszystkich zainteresowanych. Jednak KDBASP nie może na tym etapie zignorować Biblioteki Narodowej i musi zająć wspólne, jedno stanowisko.

Pod głosowanie uczestników zjazdu poddano Uchwałę Nr 1 z dnia 27 września 2017 r. w sprawie powołania zespołu roboczego ds. udziału bibliotek akademickich w projekcie E-usługa OMNIS Biblioteki Narodowej. W głosowaniu 3 osoby wstrzymały się od głosu, nikt nie był przeciw. Uchwała została przyjęta.

Po głosowaniu przewodniczący Rady Wykonawczej Marek Górski podsumował tegoroczny zjazd, który okazał się bardzo trudnym zjazdem ze względu na ważność poruszanych podczas dwudniowych obrad zagadnień i burzliwą dyskusję. Złożył także słowa podziękowania dla organizatorów – gospodarza zjazdu, dla Pani dyrektor BUW i całego zespołu Biblioteki.

Na zakończenie obrad podano miejsce przyszłorocznego zjazdu. Będzie to Biblioteka Politechniki Poznańskiej. Dyrektor Biblioteki Małgorzata Furgał zaprosiła wszystkich członków KDBASP do Poznania w dniach 18-19 października 2018 r.

Na tym zjazd zakończono.

Protokołowała Mirosława Różycka